ч. 196 (11.164). Львів, субота 3. вересня 1927. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. РІК XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к., Румунії 151 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Меншостевий Олімп.

Львів, 2. вересня 1927.

Третій конгрес національних меншостей в Женеві закінчився виступленням з нього поляків і данців. Причиною цього рішучого кроку — по словам розісланого сецесіоністами комунікату — є опозиція німців щодо прийняття у склад конгресу фризів і вендів, двох справді мініпутних, кількатисячних меншостей в Німеччині. І хоч заінтересовані в цій справі німці, ініціятори і керманичі цих нешкідливих конгресів, проявили в справі фризів і вендів далеко посунену льояльність, відсилаючи справу до комісії, то — не зважаючи на це — наступила сецесія. Конгрес — якщо можна так висловитися — здекомплетовано, а по словам польської преси навіть більше: відібрано йому всяке значіння й авторітет. Чи справді через виступлення польських груп і данської тзв. мала Ліга Націй, обєднання европейських національних меншостей втратило всяке значіння й авторітет?

Думаємо, що ні. Думаємо, що про ніяку втрату не може бути мови просто тому, що досі важко було говорити про значіння й авторітет цеї меншостевої установи. Конгреси нац. меншостей не находили ніяких живіших відгомонів в европейському громадянстві. Обєднання нац. меншостей подумано як наскрізь олімпійську установу, відірвану від життя і його вимог. Ініціяторами і творцями цеї установи були німці, і то німці балтійці, значить: елемент льояльний з найльояльніших. Вони то зібрали роздріблені і розпорошені меншості і звязали їх в одну цілість на платформі версальського трактату і його ріжних відгалужень. Непорушною святістю для них стали існуючі границі, накинені переможцями у світовій війні. Зберігаючи рамці сучасних держав, видвигнули вони тільки розбудову меншостевого трактату, одначе не на основі дійсности, живого життя, його потреб і постулятів, але на основі трансцедентальних, відірваних тез і формул. Ставши на мертвій точці, обєднання нац. меншостей тим самим стало правою рукою, добровільним спомагачем офіційної Ліґи Націй, якої завданням придавити наболілу національну проблему. Така орґанізація могла здобути беззастережну апробату всіх тих, для яких збереження диноглядного *status quo* є основним змаганням. Така орґанізація не лише була бажана для них, але й конечно потрібна. Без ніяких заходів з їхнього боку, без ніяких зусиль і коштів самі меншости *urbi et orbi* декларують непорушність і святість державних границь, санкціонують довершену мировим конгресом „справедливість". Те, що представники тих меншостей, в Женеві чи деінде, будуть виголошувати на конгресах реферати на абстрактні теми, — хіба не творило ніякої небезпеки. Колиж яканебудь тема хоч трохи віdхилялася від чистої абстракційности, тоді цуковано її належно застережень. Так наприм. перед рефератом ґен. секретаря конгресу д-ра Аменде на цьогорічному конгресі „про небезпеку національної нетолеранції для европейського мира" — забрав голос президент конгресу д-р Вільфан і з натиском зазначив, що меншостеві групи при формулуванні своїх постулятів повинні мати на приміті загальний інтерес держави, повинні зрозуміти точку погляду більшости на дані проблеми.

Єдина небезпека, що загрожувала щасливим посідачам санкціонованих границь і „ущасливлених" в тих границях меншостей, була та обставина, що помітну перевагу в конгресі мали німецькі групи. З метою підтримати напрям меншостевої політики, заініційований конгресами нац. меншостей з одного боку та обмежити супрематію німецьких груп з другого, поляки почали множити представництво своїх груп в конгресі. Доходило до того, що кількість польських груп майже почала рівноважити німецькі. Розуміється тут користувалося одним арґументом, а саме, щоби побороти німецьку супрематію, що погрожувала славянським ґрупам. Цікаво, що такі яскраві антиславяни, як поляки, в данову випадку не знехтували „славянським" арґументом.

Та ясно, що так складані й обсилані конгреси нац. меншостей були не лише безбарвні, але й неповні. Вони так довго не могли претендувати на представництво всіх меншостей, як довго не були в них представлені білорусини та найчисленніші національні групи: українські, а головно українці зі сучасної Польщі. Тому змаганням ґенерального секретаріяту було притягнути до активної участи в конґресі представництво західних українців. Та на перепоні цьому стояла плятформа вже обєднаних меншостей, плятформа, що виключала активну участь українців. Також напередодні цьогорічного конгресу розпочалися заходи для приєднання українців. Спираючись на принціпових деклярація, зложених українською, білоруською і литовською ґрупою в рр. 1925 і 1926, українські представники виставили такі домагання: 1) зложення і прийняття конґресом заяви, що участь в ньому не є рівнозначна з поминенням чи відсуненням права на самоозначення, 2) поширення дискусійних рямок конґресу в тому напрямку, щоби поруч теоретичних питань в справі охорони нац. меншостей допущено в рефератах і дискусії ілюстрацію життя поневолених народів у поодиноких державах, щоби видвигано надужиття і протизаконности та вишукувано способи задля їх усунення і 3) ухилення вимоги льояльности до пануючих народів.

До цих передумов, які у своїх наслідках змінилиб дотеперішній абстрактний характер конгресів, мусіла в першу чергу заняти становище президія конґресу, а опісля пленум. Скоро тільки стали відомими точки українсько-білоруських передумов, серед польських груп зробився величезний рух. Вони знехтували справу своєї оборони в чужонаціональних державах і постановили під впливом польської дипльоматії рятувати свою національну державу. Не вижидаючи хвилі, коли та справа буде поставлена на денному порядку, себ-то не вижидаючи моменту, який змушував би їх заняти становище до поставлених передумов, вони заздалегідь зірвали конґрес нібн то ізза неприняття фризів і вендів. Польська дипльоматія віднесла нову „побіду".

Ініціятори й керманичі конгресу, які думали, що своєю покірливістю й обходженням національного питання в трансцедентальних рефератах здобудуть щонайменше толеранцію, як не прихильність пануючих, тим разом одержали досадну научку. Олімпійство не поплачує. Справу національну в добі права нації треба ставити ясно, виразно і навіть різко, а не прикривати її лопухом абстракції. Крім того треба позбутися обмежености й еґоїзму, треба відріжнювати справу **діяспорних** національних меншостей від **територіяльних** народів чи їх частин, що найшлися в чужих державних орґанізмах внаслідок потоптання права самоозначення.

Плятонічне ставлення національної проблеми виявило, що меншостевий Олімп є анахронізмом, що ця установа може творити арену для цукровато-реторичних пописів меншостевих націольоґів, одначе не може нічим — в теперішній своїй орґанізації — причинитися до розвязки важкої проблеми. Бо позитивістичний чинник був тут на останньому пляні. Одначе чи сама думка, яку так викривили і здеґенерували дотеперішні керманичі меншостевих конґресів, думка обєднання обезправнених і поневолених для здобуття належних прав і волі — є абсурдна? Безумовно ні, але тоді треба орґанізувати таке обєднання на нових основах і з новим, свіжим й актуальним змістом, треба конгресам нац. меншостей дати душу, бо досі були вони бездушними, а тому й мертвими. Конгрес нац. меншостей став Олімпом сповитих мрякою меншостевих божків, що вперто відверталися від життя і його постулятів

НА ЕКОНОМІЧНІ ТЕМИ.

Розбудова літниск у наших горах.

Економічна політика Польщі змагає і ще довго змагатиме до задержання тих сум, які населення вивозить рік-річно на сезонові поїздки за границю, на те, щоби ними піднести і розбудувати літниська в краю. Обмеження польським урядом виїзду до заграничних літниськ спрямувало масу населення міст у наші гірські околиці. Серед забутих колись сіл, далеких від залізничих шляхів, виростають неначе зпід землі гарні, величаві віллі, літниська. Десятки й сотки автомобілів проміряють денно ці околиці, не спиняють їх і занедбані дороги. Десятки автобусів перевозять літників з міст до далеких від залізниці сіл.

Свідомі можливостей, спритні підприємці, забираються солідно до діла. В першій мірі викуповують грунти, догідні під будову, огороди, займаючи найкращі місця околиці. Будують усі: жиди, німці, поляки з Варшави, Лодзі і звідки хочете, не будують лише наші люди. Коли в долах нашу посілість корчить кольонізація, то тут корчить її чужинний капітал і чужий меткий підприємець. Тут даємо виривати собі з рук таки на наших очах не звичайну посілість, а великі скарби, якими є краса наших гір, краса гірських околиць.

Щоб ця нова Швайцарія творилася нашим коштом і при нашій співучасти, залежить виключно від нас, від ініціятиви наших меткіших одиниць і наших економічних установ. Справа літниськ мусить заінтересувати всі наші фінансові круги, і то як багатші одиниці, так і фінансові орґанізації. Дуже корисна булаб їх спільна плянова акція. Випродажі землі в гірських околицях у чужі руки не здержимо, якщо ініціятива будови літниськ лежатиме в чужих руках. Нам не вільно випускати з рук тих користей матеріяльних, а з тим і національних, які можуть дати нам літниська! До того це далоб чужим доказ, що ми справді не вміємо господарювати на своїй землі. Тому мусимо забратися якнайскорше до широкої, доцільної акції в напрямі будови й розбудови літниськ.

В першій мірі повинна занятися тою справою інтеліґенція, а за нею свідоміші селяни. Ми повинні доложити старань, щоб за приміром Черча пішли й наші підгірські громади тих околиць, до яких уже тепер зїздиться літом багато людей на вакаційний побут. Там громадським грошем, на громадській власности або на викуплених грунтах повинні ми здвигнути якнайскорше великі, гарні заїздні доми. Ці доми можна провадити під власним або під контрактовим зарядом, дбаючи про відповідне їх реклямування. Де громада не є в силі відповісти вимогам розбудови літниська власними силами, там треба би притягнути якнайширші круги громадян, розбуджуючи тимсамим заінтересування селян для розвитку літниськ.

При цій нагоді згадаю, що вигляд села, як і поодиноких селянських обійсть, мусить бути чистий, взірцевий. До цеї чистоти мусить громада вже тепер призвичаювати громадян добровільно, щоб відтак не треба було робити те саме примусово, на поручення властей, і не стидатися за бруд і нечистоту по наших селах перед гістьми-чужинцями.

З конкуренційних мотивів не можна нам обмежуватися до будови якихнебудь масових заїздних домів. По зразкам західно-европейських літниськ побут у нас треба уможливити і найвибагливішим. В тій цілі необхідно подбати і про найкраще уладжені віллі. Акція самих громад у цій справі ледви чи булаб вистарчаюча.

Не виключена річ, що прийдеться нам утворити нове акційне (чи кооперативне) підприємство. Частину капіталу (у твердій валюті) можна буде стягнути від самих громадян гірських сіл. Громадяни ці вже досить свідомі тих користей, які має власник віллі, чуючи хоч би те, що літник платить денно 7—10 зол. за удержання. Капітал на цю ціль у нас напевно найдеться, коли акцію візьмуть у свої руки люди чесні, сильної волі й ініціятиви. Чужі підприємства користають майже всі з ріжних позичок, що більше — великі підприємства користуються заграничними фінансістами, притягаючи їх до спілки на обмежений час. Я певний, що коли поведемо акцію на більшу скалю, то й ми зможемо заінтересувати чужий капітал. Не виключене врештою, що вдасться нам притягнути і часть капіталу наших заморських братів, який по більшій ча-

стя є ульокований на малі відсотки по американських банках. Наші люди не мають в Америці такого підприємства, яке могло би принести їм такі зиски-користи, які приносить кожне літнисько. Але притягаючи їх капітал, належалоб лишити їм відповідний вплив на ведення тої акції.

Справу літнисьск мусимо поставити побіч кожної іншої економічної акції у нас, на рівні з промисловою чи торговельною. Одначе порушена мною справа повинна заінтересувати наші фінансові круги значно живіше. Те, що можуть дати нам літниська, може у великій мірі причинитися до скорої розбудови краю взагалі, а це тому, що літниська дають велику надвишку плинного капіталу у формі зисків. Зиски ці наразі не є обтяжені у нас великими податками, бо уряд не лише не накладає тягарів на літниська, але й пособляє їх розвиткові довгоречинцевими кредитами, направою і розбудовою доріг та вздаднанням комунікації взагалі.

Швайцарія, Чехія і інші краї доказують нам, яким джерелом багатства краю є гірські літниська. Такі самі джерела маємо й ми. Непростимим гріхом буде, коли лишимо їх на ласку й неласку чужих експльоататорів, так, як ми вже запропастили підземні багатства нашої землі: нафту, сіль і т. д.

Косів, 15. серпня 1927.

Сівченко.

За українську станицю.

Ратуймо новосандецьку бурсу.

(Допис із Лемківщини.)

Від довшого часу інтересує мене доля української бурси в Новім Санчі. Після докладнішого пізнання її вегетації доходжу до переконання, що ще рік, ще два, а вона перестане істнувати. Чи не буде це сором для колишніх бурсаків, а нині вже адвокатів, лікарів, суддів, професорів, священиків, учителів і т. д., що дали загинути інституції, якій завдячують свої становища?

А колись зїздилися найспосібніші, але й найбідніші хлопці з цілої Галичини й обильно черпали з доброділйств бурси. Діставали: удержання даром або за доплатою 5 до 12 корон місячно (харч, мешкання, світло, опал, обслугу, прання, часто убрання, навіть білля, книжки і гроші на подорож до дому). Тому конче треба нам пригадати собі, що ще є бурса в Новім Санчі, але всіми забута, опущена і на сором і ганьбу упадає з року на рік. Як упаде, то сором буде палити чола не лиш бурсакам, але всій лемківській інтелігенції, що занапастила цінну інституцію, яка рік-річно побільшала ряди нашої громади.

Говориться у нас нераз: Робім щось, працюймо, організуймось і т. д., а тут праця розпочата, бурса з доброю минувшиною, з цілим уладженням — готова піти в чужі руки. Добудьмо отже трохи енергії і гроша, а бурса знов стане на ноги!

Я пропонував би такий плян: 1) В Новім Санчі завязується постійний комітет збирання грошей на бурсу, яка повинна носити назву ім. Василя Яворського. 2) Комітет відшукає всіх бурсаків і наложить на них однорічний податок, плачений в місячних ратах. 3) Комітет видасть відозву до інтеліґенції в повіті: ясельськім, горлицькім, грибівськім, ново-сандецькім, мушинськім і ново-торжськім із зазивом складати гроші і віктуали для бурси, а також присилати спосібних хлопців зпоміж селян до бурси. 4) Комітет визначить на кождий названий повіт одного члена до збирання датків на книжечку або бльочок.

Такий подаю плян з метою піднесення бурси. Може хто з тих, що забули про бурсу, подумає і викомбінує щось кращого. Вірю, що мій голос не буде голосом „вопіющого на пустині".

Гр. Сембрат.

Виборчі висліди.

ЗАЛІЩИЧЧИНА.

В Садках, пов. Заліщики, вибори відбулися без ніяких перепон. Село поставилося до виборів поважно і приготовилося відповідно. Ціла праця спочивала в руках кількох свідоміших селян, які зробили все якнайліпше, а всі інші пішли за ними без найменшого спротиву. Голосування відбулося дня 7. липня п. р. Голосувало 88 прц. управнених до голосування. Вибрано 24 радних, переважно молодих селян-українців Війтом вибрано того самого, що був попередньо комісарем, бо він на це заслугував. 8 поляків (у селі є 8 малі родини) не явився до голосування ніхто, бо знали, що даремний їх хід. Жиди (теж 8 родини) голосували кожний на себе.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Підлюте.

(Описи вражінь і природи.)

VI.

Кожна річ, кожна справа, кожна подія має свій кінець. Його характер залежний від того, яка була ця річ, справа чи подія. Веселі — мають сумний кінець, сумні — веселий. Коли щось веселого кінчиться, сум налягає на серце, коли щось сумного — радість хвилює груди.

Кінчиться цикль споминів з Підлютого і весело буде читачам, а як кінчилися веселі дні мойого побуту в Підлютім, сумно було, невимовно сумно.

Природа ані руш не хотіла співчувати зі мною і з моїми товаришами. Сонце сміялося серед безхмарного неба чисте повітря відслонювало щораз то дальші верхи Ґорґанів, а ліс манив до себе останніми пахощами літа.

„Прощайте, гори і ліси,
Нам час вертати в свояси.
Як доля дасть, у слушний час
Повернемо усі до вас!"

Так співали ми прощальну ловецьку пісню, хоч не виступали ми властиво в Підлютім як ловці, а принайменше я не виступав офіціяльно в тому характері.

Вже в навечеря відїзду відбулися прощальні церемонії. Отже: прощальна партія круглів, прощальний підвечірок і прощальна ґріотка в одного з найсимпатичніших радників, яких я стрінув на тім падолі сліз і горя. За цю останню церемонію нехай боги нагородять господаря всім добром, так як ми нагородили нашим добрим апетитом.

А потім прийшов золотий ранок і збудив нас з тим прикрим почуттям, що сонце зайде нам уже не в Підлютім.

Ми відбули ще пару прощальних церемоній: прощальна подяка управі за вважливість до наших незначних осіб, прощальні переговори зі службою і врешті прощальний другий снідвнок. (Я тому богато пишу про напихання шлунка, бо це останніми часами ввійшло дуже в моду при всяких описах подорожніх вражінь!)

Нарешті засвистіло і затрубіло на стациї.

— Сідати! Відїзджаємо! — гукали всі, хто їхав разом.

Та тим разом не сідали ми на але вистругані дошки ґлезінґерівської залізнички, а на митрополичу дрезину, що теж завдячуємо людській прихильности до нас.

Помилявся би той, хто думав би, що ми тільки в трійку покидали Підлюте. Їхали з нами всі ті, яким завдячуємо більшу часть прекрасних споминів свойого побуту. І донині не знаю: чи ми ждали, аж вони будуть їхати, чи вони ждали, аж нам не стане грошей.

Зневлася з місця дрезина і пішоходною птахою понеслась на доли.

Минаємо табор „на Соколі". Там десь пластунки докінчують науку картографії і сиґналізації. Хоч противники пласту серед жіноцтва говорять, що картографія потрібна жінкам до орієнтації по парках, а сиґналізація до давання знаків з вікна, коли нема чоловіка дома, — я зовсім з тим не погоджуюся.

„На Соколі" висідає одна особа, а на дрезині одній особі сумно... Відчуваю, що в тій хвилі повинна б зірватися жалібна і мельодійна пісня: „Ty odjedziesz górą, a ja dołem"... Але мотор забиває спробу співу і пісня остається в розжалених грудях невиспівана.

Як у калейдоскопі міняються образи гір долин, ярут і вертепів.

Врешті ми на долах. Верхи гір, сині в золоті полудневого сонця, кивають до нас поважно головами і ховають за плечі інших, що й собі вибігають нас попрощати.

Прощайте, гори і ліси! Прощай, чисте повітря, за яке так тяжко в Галичині, а спеціяльно у Львові! Прощайте всі, з ким нам гарно було! Прощайте і простіть!

Галактіон Чіпка

За обєднання українських хорів.

Під розвагу нашим співакам.

Переглядаючи сторінки новоєнних музичних часописів, мусимо спостерегти, що по всіх краях, у всіх народів — організація музичних сил відбувається в дуже прискоренім темпі. Основується велике число музичних товариств, видавництв, союзів музичних і співацьких товариств. Відбуваються великі музичні і співацькі змагання, фестівалі, ювилейні свята в честь великих музиків. У звідомленнях в усіх тих свят вичитуємо імена майже всіх народів світу. Тільки все те проходить поуз нас і без нашої участи.

БОРИС ПІЛЬНЯК.

8)

Оповідання Непогашеного Місяця.

Петро Йванович знав Івана пятнацять літ і Йван переносив Петрові Йвановичу за тих пятьнацять літ півтори десятка курок, пізнав усіх дітей Петра Йвановича, навіть одному хлопцеві вуха натер при горосі. Прийде Іван до Петра Йвановича, принесе курку з поклоном. Петро Йванович подивиться, послухає, і — коли треба — зробить операцію, тихо, смирно, добре, не гірше, ніж я зробив би. А якщо не вдасться операція, помре Іван, хрест поставлять та й годі... Або навіть до мене: прийде обиватель Анатоль Юрієвич Свініцький. Розкаже все до самого кисілю. Я огляну його, огляну його сім разів, пізнаю його докладно і скажу йому: „Ідіть собі, добродію батечку, живіть з вередом, бережіться і проживете ви з ним осьтак ще пятьдесять літ, а коли помрете — ну, щож, Бог узяв, батечку!" Колиж скаже мені: „зробіть операцію!" — зроблю, та коли не схоче — нізащо не робитиму.

Професор помовчав.

— Сьогодні я асистую у себе в шпиталі при операції над більшовиком, командантом армії Ґаврілевом.

Це той, який... — сказала Катерина Павловна, — який... ну, в більшовицьких ґазетах... страшне прізвище! А чому це не ви оперуєте, Павле Йвановичу?

— Ну, нічого такого особливо страшного, очевидно, нема. — відповів професор, — а чому Лозовський — то тепер такий час, що молоді в моді. Їм теж треба показуватися. А всеж таки, врешті-решт, після усіх отих консиліюмів, хворого ніхто не знає, дарма, що його обмацували, просвітлювали, прочищували й оглядали всі наші знаменитости. Та найголовніше, що людина ніхто не знає, не з людиною мається діло, а з машиною, — ґенерал число таке-то, про якого щодня пишуть у ґазетах, щоби страх на людей наводити. І коли трапиться тобі промахнутися якнебудь при операції, то оскандалять тебе на всі европи, що й не відчухаєшся.

Помешкання професора Анатоля Козьмича Лозовського не було ніяк подібне до хати Кокосова. Коли помешкання Кокосова зберегло в собі межу поміж девятьдесятими й девятьсотими російськими роками, то кімната Лозовського постала й визначувала свій стиль в роках від тисячі девятьсот сьомого по девятьсот шістнацятий. Тут звисали важкі портієри, стояла широка софа, на дубовому писальному столі пишались бронзові голі жінки як ліхтарики, стіни були пообвішувані диванами, а на диванах висіли образки — гіршого сорта з виставок „Світа Мистецтв".

Лозовський спав на софі, та й не сам а з молодою, гарною жінкою; твердий передник сорочки лежав на долівці на дивані. Лозовський прокинувся, лагідно поцілував жінку в рамя, бодро схопився та потягнув за шнурок занавіски. Важка суконна занавіска стягнулася у кут і до кімнати завітав сніжний день. Радісно, так, як можуть глядіти ті, що страшенне люблять життя, закохані самі в собі, поглянув Лозовський на вулицю, на сніг і на небо.

В ту мить задзвонив телефон. Висів він над софою, за диваном. Професор узяв слухавку: „так, так, слухаю". У телефоні говорили зі штабу, — спитали, чи може прислати за професором авто.

— Так, так будь — ласка. Про операцію нічого турбуватися, певний я що вона вдасться блискуче. Що-до авта, дуже прошу, тим паче, що перед операцією мушу ще дещо полагодити.. Так, так, будьте ласкаві, на восьму годину.

Вранці, в день операції, прийшов до Ґаврілова Попов. Ще не світало й горіли лямпи, але поговорити вже не можна було, бо сестра-жалібниця забрала Ґаврілова до купальні, щоби зробити останню лявативу. — Їдучи туди Ґаврілов сказав:

— Прочитай собі, Альоша, в „Юнацтві" Толстого про „ком-іль-фо" і „не ком-іль-фо". От прегарно старик відчував кров! — це були останні слова, які чув Попов від Ґаврілова перед його смертю.

Перед операцією, у коридорі, між операційною салею і кімнаткою Ґаврілова, швидко сюди й туди ходили ріжні люди, перешіптувалися й тихенько метушилися. Вечером перед операцією засунули Ґаврілову в кормовий провід ґумову трубку, сифон, яким видобувають шлункові соки й промивають шлунок, — такий ґумовий інструмент, після якого млоїть і придавлює душевно, немов цей інструмент істнував на те, щоби принизити людську гідність. Над ранком перед операцією зробили останню лявативу.

До операційної салі ввійшов Ґаврілов у шпитальному халаті, у шпитальних штанцях з грубого полотна й сорочці (при сорочці, замісць ґудзиків, були застіжки), у шпитальних нумерованих капцях, надітих на босу ногу, білизну на Ґаврілову переміняли того ранку в останнє, при чому налягли на нього виглоблене шмаття; увійшов він до операційної салі блідий, худий, втомлений.

В кімнаті перед операційною салею шипіли спіртові машинки й варилися довгі ніклеві посуди та мовчки стояли люди в білих халатах. Сама операційна саля була дуже просторою кімнатою, виляксованою скрізь — долівка, стіни і стеля — на біло. В салі було надзвичайно ясно, бо ціла стіна творила велике вікно, крізь яке було видно той бік ріки . По середині кімнати стояв довгий білий операційний стіл. Тут вустріли Ґаврілова Кокосов і Лозовський. І Кокосов і Лозовський, у білих халатах, наділи на голови білі ковпаки, наче кухарі, а Кокосов перевязав ще собі бороду підбородком, так, що з волосся тільки очі проглядували. Продовж стіни стояла десятка людей у білих халатах.

(Продовження буде.)

ки утвори синів і доньок в природи музикально обдарованого, співучого українського народу.

Причину цього стану річи можна би в части пояснити матеріяльними недостатками. Але тільки в части. Не маємо спроможности удержати симфонічної орхестри або опери. Але є одна галузь, котра повинна у нас буйно процвітати, бо має всі дані до того і не потягає за собою ніяких великих видатків. Це є хоральний спів. Він може не тільки процвітати, але може й повинен бути взірцем хорального мистецтва для всіх інших народів.

На полі організації наших співацьких хорів у Галичині взагалі нічого не проблено. Коли істнують де хори, хочби і по містах, то вони ведуть працю осібняком, без системи і майже в правила ніколи на мають мету, а так для якогось оказійного виступу.

Не потрібую, здається, доказувати, що 1) для розвитку наших хорів, для систематичної праці в них і для того, щоб осягнути якісь тривкіші успіхи — треба конечно в першу чергу створити якусь централю, котраб обєднала краші наші хори; 2) що конечною є річю відбувати співацькі віча, уладжувати диріґентські курси та відбувати хоральні змагання; 3) що та централя мусить негайно приступити до видавання співацького часопису, веденого популярно, згл. відповідаючого рівневі музичного знання нашого співацького загалу. Бож дійсно річ не до подумання, що ми до нині не маємо свого музичного часопису!

В нашім музичнім шкільництві ця справа мається дещо краще. На полі плянової шкільної музичної праці дещо почали у нас робити. Музичне Тов-о ім. Лисенка, обмеживши свою діяльність майже тільки до ведення муз. шкіл, — перевело в життя централізацію Музичних Інститутів ім. Лисенка. Це є вже великий крок вперід.

Того самого домагається добро співацьких організацій в Галичині. На кім же цей тягар у першу чергу повинен спочити? — Централізацію ліпших хорів у Галичині може й повинно перевести тільки Співацьке Тов-о „Львівський Боян."

До переведення цього в життя треба тільки трохи організаційного хисту. Щойно по обєднанні хорів буде можна подумати про раціональну працю по них і для них.

На протязі двох останніх літ помістив я кілька обширних статтей про справу нашого церковного співу в „Новій Зорі" і один раз в „Епарх. Відом." у Перемишлі — одначе на тім дотепер уже й покінчилося. Ніхто, на жаль, не відізвався. Тепер видаю цих кілька думок під розвагу ширшому загалові співаків. Може вони займуть і може хто забере голос у цій дуже пекучій справі. Вірю, що при добрій волі чейже двигнемо а занедбану українську пісню на Галицькій Землі.

о. Северин Сапрун

Останні вісти.

ПОВІНЬ НА ПІДКАРПАТТІ.

Станиславівщина.

Городенка: Греблі на ставі зірвані. Вода забрала кілька хат. В Серафинцях і Стрільцях вода грозить заливом більшости господарств. **Обертин:** Міст на Черемоші ушкоджений. Вода доходить до вікон домів. **Печеніжин:** Прут зірвав міст в Княждворі. Тартак Екштайнів залитий, вода забрала 400 м³ дерева. **Косів:** Черемош залив. Три четверті Кут під водою. Також Кути Старі, Тюдів і Слобідка. В Жабю, Ясенові і Криворівні велике спустошення. Згинуло 20 людей. В Костеринах вода забрала поліц. постерунок із актами і зброєю. Один поліцай згинув у ріці. В Кутах Черемош зробив собі дорогу через середину містечка. 600 домів під водою. **Товмач:** Дністер заподіяв страшні знищення. В Нижневі і Товмачику залитих богато домів. В Лядськім знищених 51 господарств, 20 моргів поля під водою. **Долина:** Ріка Чечва залила майже весь Брошнів. 42 хати з живим і мертвим інвентарем відрізані від світа. Ріка Свіча піднеслась до 2.50 м. **Надвірна:** Під водою: Зелена, Рафайлова, Пасічна, Пнів, Назавидів і саме м. Надвірна та копальняний центр Битків. Поруйновані на шляху: Ворохта, Татарів, Микуличин, Делятин, Ланчин, Саджавка. В Делятині мости ушкоджені. В долинах Пруту й обабіч Бистриць великі простори землі під водою. З тартаку в Микуличині вода забрала більше як 1000 м³ різаного дерева. Вода забрала міст Надвірна-Битків. Ушкоджений теж міст з Надвірної до Молотькова. Турка н. Ст. відрізана від світа.

Самбірщина.

Дністер забрав усі плоди, що ще були на полях. Деревляні мости у Старім Самборі і Спасі зірвані. Півд. часть Хирова залита водами Стривжа. Вода забрала матеріял із тартаку „Польонія". В Ліску вода зірвала кілька мостів, залила гостинці, поля, зірвала теж міст біля Кростенка. В Сянічинні вилив Сян, виступили теж з берегів усі потоки. Залиті: Осада Олехівська, Новосілці, Зельна, Заршин, Осада Заршинська, Бесько. В Дуброві Польській підчас бурі від грому згорів млин із збіжем, яке було в ньому. Шкоди доходять до 100.000 зол. В березівськім пов. залиті Динів і Бахор. Ріка Ступниця залила прилягаючі поля і хати.

Перемищина.

В **Перемишлі** залиті вулиці, площі, доми, каварні. У воді м. і. міська електрівня, водопроводне заведення, м. різня, шпиталь, зав. Альбертинок, засянська гімназія, робітничі доми і т. д. Деякі доми стоять півтора метра під водою. — В Перемищині залитих загалом 30 громад. Після страшного спустошення, яке заподіяв Вігор, Сян піднісся 5 м. понад норм. висоту. М. і. залиті села: Перекопана, Бакінчиці, Сілець, Лучиці й ін.

У **тернопільськім** воєвідстві спокійно, за вийнятком Устечка (пов. Заліщики). Околиці **Бережан** потерпіли вчасти. В Рогатинщині залиті зовсім 4 громади.

Причина повені.

Варшава, 1. вересня 1927.

Варшавський метеорольогічний інститут подає за причину повені це, що в серпні віяли вогкі вітри від Балтику і задержалися щойно на Карпатах. Там скінчилося страшною зливою. В Морськім Оці висоність опадів виносила 21. серпня 36 літрів на 1 м², а 31. серпня 52 літри на 1 м².

УРЯД. КОМ. СТШЕЛЄЦЬКИЙ У ЛЬВОВІ.

Варшава, 1. вересня 1927.

Новоіменований уряд. комісар м. Львова Стшелецький виїхав нині до Львова, де приїде в пятницю рано. У Львові побуде кілька днів для поінформування й зорієнтування у львівських відносинах. Потім верне на короткий час до Варшави.

ТИМЧ. М. РАДА СКАРЖИТЬ ДЕКРЕТ ПРО РОЗВЯЗАННЯ.

Львів, 2. вересня 1927.

Вчора скликав през. Найман тайне засідання тимч. ради. Після дискусії ухвалено більшістю голосів заскаржити до адм. трибуналу оречення декрету воєводи, яким розвязує тимч. м. раду. Більшість радних виходила зі заложення, що власти в 1919 р. трактували теперішню раду не як прибічну з комісарем на чолі, лише як установу з атрибуціями леґальної м. ради. Вкінці тимч. міська рада уладила през. Наймапові овації і розійшлася.

УРЯД НЕ РОЗВЯЖЕ СОЙМУ?

Варшава, 1. вересня 1927.

Прем. Пілсудський верне з відпустки із Друскенік около 10. вересня. Перед поворотом П-го зберуться законодатні палати, наскільки рішення скликання тих палат вийшло би з уряду. Тепер справа розвязання сойму і сенату не є актуальна.

Є ЗОЛОТО НА ПОЛІССІ.

Варшава, 1. вересня 1927.

Аналіза золотого піску, який привезено до тут. геольогічного інституту з Полісся виказала, що в ньому є благородний метал. Тепер яких 6 тижнів переводитиме інститут аналізу над скількістю золота. Від вислідів тої аналізи залежить, чи можливо буде експльоатувати поліські терени.

НОВИНКИ.

— **Затвердження статута „Сокола-Батька"**. Дирекція поліції у Львові своїм письмом з дня 27. серпня 1927. повідомила голову „Сокола-Батька" дир. Миколу Заячківського, що міністерство внутрішніх справ уагляднило рекурс, внесений Старшиною „Сокола-Батька" дня 2. травня 1926 р. Тим самим статут „Сокола-Батька", принятий на загальних зборах дня 7. березня 1923 р., затверджено. Як відомо, воєвідський уряд оспорював право основування філій, **українську** мову як урядову в товаристві і знамя товариства, яким є лев на синьому полі. Тепер усе те дозволено.

— **За гуманістичні відділи.** У статті „За гуманістичні відділи" (ч. 194. „Діла" з 1. IX. 1927.) зайшла поважна неточність. А саме: з початком липня вислала „Р. Ш." телеграму до мініства освіти, дня 11. липня вислала туди основний меморіял, а дня 18. серпня урґувала повновно депешою. — Замітне, що дехто не може доглянути того, що **корисного** робить „Рідна Школа"...

Л. Ясінчук.

— **Повінь на Покутті.** Про нове стихійне горе, яке навістило в останніх трьох днях Східну Галичину, повідомляємо на іншому місці. Тривожні вістки доходять з усіх усюдів. Та правдивий образ страшного лиха дають лише описи наочних свідків. До нашої редакції прийшов саме один громадянин, що тільки що пробрався із навіщених повінню околиць над Дністром. Згідно з його оповіданням, не можна навіть приблизно устійнити висоту заподіяних шкід. Весь добуток на просторі десятків кільометрів знищений. Люди ратуються таким робом, що будують із домашньої обстановки, як столи, двері, лавки то-що, т. зв. „сплави", на яких перепливають у безпечні місця. Здовж шляху Станиславів—Львів залізничники роблять службу стоючи по коліна у воді. Міст на Дністрі загрожений. В Галичі вода вдерлася навіть до залізничого двірця. Скількість людських жертв велика, але нині годі ще навіть обрахувати її. — Крім виливу Дністра, найбільше лиха накоїв мабуть вилив Черемоша, який м. і. залив Кути. Жах катастрофи збільшала темна ніч, серед якої була майже виключеною якнебудь ратівнича акція. Без великої допомоги грішми й інвентаром з боку держави, не можна уявити собі хоч сяке-таке надолуження понесених страт.

— **Катастрофи.** У Білгороді підчас летунських змагань один літак упав; летун убитий. — У Підборцях біля Львова поїзд розторощив дитину господаря Островського.

— **Летуни.** Левін, фінансіст і товариш подорожі Ліндеберґа зірвав контракт з франц. летуном Другеп, заплативши йому 100.000 фр. Він вертається до Америки з англ. летуном. —— Першу нагороду у летунських змаганнях славянських держав Білгород—Варшава одержав югославянський літак Стражицького.

— **Конфіската реакційних ґазет.** Крім останніх конфіскат львівського „Слова Польского" та корфантівської преси (катовицька „Польонія", варшавська „Ржечпосполіта"), конфіскаті підпало теж позаранне число клерикального варшавського щоденника „Поляка Католіка", останнє число пястівського тижневика „Воля люду" й лодзький „Розвуй"; цей останній сконфісковано за статтю про — конфіскати.

— **Ревізія кваліфікацій народніх учителів.** Міністерство освіти починає ревізію кваліфікацій учителів народніх шкіл. Во-но стоїть у звязку з проєктованою редукцією народніх учителів, які не мають достаточних кваліфікацій. Редукція має торкатися поверх тисячі вчителів.

— **Репресії за ґазетні кореспонденції.** Варшавському кореспондентові московських „Івестій", одному з двох взагалі постійних радянських кореспондентів у Польщі, Братінові, грозить видалення з Польщі за кореспонденції про таємниче щезнення ген. Загурського. Однак тому, що ця вістка появилася у варшавській пресі, можливо, що не тільки побожне ба-жання тих кол, які поділи би, аби взагалі — крім похвал — ніхто ніщо про них не писали.

— **350.000 долярів на оборону Сакка і Ванзетті.** Комітет Оборони Сакка і Ванзетті у Бостоні оголосив звіт, з якого виходить, що бемилітна кампанія, ведена в обороні життя присуду на смерть двох анархістів, коштувала поверх 350.000 долярів. 6.000 долярів склали американські комуністи, окремо вонтгував значну суму III. Інтернаціонал. Знаючи безмежну погорду, з якою комуністи ставляться до (чужого!) життя, величанські суми, видані ними в обороні двох анархістів можна зрозуміти лише, як чисто агітаційний засіб проти „буржуазного насилля."

— **Делеґат ще й інжинір ошуканцем.** Львів має нову кримінальну сенсацію. Цим разом її героєм є „інжинір" Юраш, який „працював" теж і на варшавському та познанському ґрунті й тому нинішня афера розславить знову імя Львова по всіх інших „столицях". Леон Юраш явився у Львові рік тому як офіціяльний делеґат ПАСТ-и (Польськ. Акц. Спілки Телефонів), призначений начальником одного відділу при управі львівськими телефонами. Від місяця перейшов до фабрики зброї „Арма" у Львові на посаду головного інжиніра, побивши всіх своїх суперників стиртою фахових дипльомів, свідоцтв і найкращих кваліфікаційних виказок. Однак в перших таки днях самі робітники звернули увагу, що з фаховим знанням нового інжиніра щось не в порядку. Дирекція почала тихцем перевірювати автентичність предложених 19 свідоцтв п. інжиніра. Виявилося, що всі вони сфальшовані, що Юраш взагалі до „Техніше Гохшуле" в Шарльотенбургу не ходив, що ніколи в майстернях фірми Сіменс-Шуверта не працював, а що цікавіше, що в місті Шпандау нема взагалі фабрики зброї, на яку він покликувався свідоцтвом, як кермуючий інжинір. Тепер поліція устійнює перебіг його життєвої картини, яка — до речі кажучи — дуже бурлива. Характерно, що найбільше посад займав Юраш досіль у — поліції і жандармерії!

— **Українські фільми між чужинцями.** З „Пролетарської Правди" довідуємося, що з Києва вислали за кордон цілу низку нових фільм українського виробництва. Є це „Тарас Шевченко", „Тарас Трясило", „Мандрівні зорі", „Сорочинський ярмарок", „Трипільська трагедія", „У пазурах Радвлади". Фільми пішли в Німеччину, Францію, Італію, Чехословаччину, Туреччину та Грецію.

— **Рівні рекорди.** З нагоди відчиненої виставки тютюну в Льондоні, гаванські імпортери подарували льордові Біркенгед величанську цигару на 50 цм. Льорд — завзятущий курець і курить тільки гаванські цигара. До цього часу найдовша цигара мала 30 цм.; півметрова це рекорд. — Бібліотека індійського уряду в Льондоні дістала одну нову книжку — із грубого заліза. Є це індійська релігійна памятка: гимн до якоїсь богині, на 5 сторінок, 9 цалів висоти, а 8 цалі ширини. — Один з найоригінальніших рекордів здобув детектив-урядовець італійського консуляту в Льондоні. Він дістав з уряду доручення вистежити одного почтового урядовця-злодія, що втік з Фльоренції із міліоном скарбового гроша. Добродій детектив мав нелегку працю, переглядаючи всі документи сіньора Бенвенута — бо цим дефравдантом був... він сам. Після різних пригод йому вдалося дістати на посаду в італійс. консуляті в Льондоні і зєднати собі симпатію своєю працею та талантом. Він склав талановитий рапорт про Бенвенута і був би сидів довго на посаді, якби якийсь випадок не був відкрив його „подвійної" особи.

— **90-ліття першої залізниці.** 24-го серпня 1837 р. відкрили перший залізничий шлях у Франції з паровою льокомотивою з Парижа до Сен-Жермен. 100-тисячна юрба приглядалась цьому дивоглядові. На її чолі стояли брати тодішнього короля Людвика Филипа, орлеанський князь і Анрі Д'Омаль, а також королева Амелія серед дружини княжої. Цікаво, що при нагоді цього свята не було ніякої офіціяльної промови. Міністр Тієр висловився про цю подію так: „Система нових залізниць небавком провалиться, бо буде більше катастроф ніж доходів з цього підприємства." Учений фізик і астроном Араго, що вірив більше у зорі як у залізо, сказав: „Ніякий поїзд не зможе ніколи проїхати крізь тунель, тому що на його колесах осідатиме вогкість..."

— **Оригінальна новість.** Місто Мюнхен уведе перше Службу Божу по залізничих станціях. У жалях, на вокзалі та святах...

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає.

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

ДО ВСІХ ШКІЛ І НА ВСІХ МОВАХ ПРОДАЄ ТІЛЬКИ

КНИГАРНЯ НАУК. Т-ва ім. ШЕВЧЕНКА

362 **ЛЬВІВ, РИНОК ч. 10.** 2–3

Таких богослужень є чотири від пів до четвертої враніці до пів до шестої. Подорожні, що хотять молитись дістають молитовники, які пізніше віддають. Не є виключене, що багато міст піде за прикладом Мюнхена.

— **Товариство жінконенавидців.** Із Сан-Франціско виїхав недавно у світ люксусовий американський корабель „Фльорона", який везе групу таємних пасажирів на острів Санта Марія. Ці пасажири — 9 мущин, що склали собі взаїмно присягу, що житимуть на острові без жінок. Провідник виправи, капітан Крістенсон заявив журналістам, що його приятелі вибрали таке життя, бо переконалися, що скрізь, де є жінки — там вічні непорозуміння та інтриги. Пора мущинам поважно призадуматись над тим — сказав капітан — як визволитись зпід влади жінок, що щораз більше панують над людським родом. Один з таких способів найшли його приятелі. Острів Санта Марія має прегарний клімат, чудову околицю та врожайну землю. Оригінальні мандрівники не пояснили, чи вони почнуть із свого захисту агітацію, чи створять там протижіночу секцію, чи теж вдоволяться вмерти спокійно, не бачучи ні одного зразка жіночого полу. Мандрівка почалась під лиховісним знаком: наймолодший член товариства в останній мент не сів на корабель, бо зустрів у Сан-Франціско.. якусь чарівну жінку, річ ясна, неподібну до всіх інших на землі.

— **Ще одна мода.** Радійте жінки із довгими шиями! Приходить і на вас черга стати модними. Такою є остання звістка европейських центрів, де твориться мода. До модних струнких постатей належить теж шия. Після тонких, довгих ніг — тонка довга шия. А ви всі, красуні, що маєте коротку і трохи товстеньку мусите вживати всіх заходів, щоби наслідувати таких представників птичої породи як гуска, лебідь, бузько, журавель і струсь. Кажуть, що ця мода прийшла із англійської Індії, з Бурми. Живе там племя, якого жінки мусять переходити операції, щоби мати лебедину шию, або бодай качачу. Є на це спосіб: рура з мосяжних перстенів, яку накладають на шию як ковнір; цей ковнір важить 12 фунтів і видовжує шию на кілька цалів коштом долішньої щоки і шийних хребів. Тамошні дами носять це приладдя з насолодою, думаючи про те, що гарніють. Вони подобають на чудовий предмет, який мущинам страшенне подобається: пляшку шампанського. Парискі денники віщують, що прийде ще черга на видовження інших частин тіла: напр. носів. Адже довгі пальці є давно в моді. Чи ця мода видовжування обовязуватиме теж мущин — невідомо.

— **Світова всячина.** Японія має намір утворити при Ватикані посольство, з метою придбати впливи для японської еміграції. — В універс. в Берклей підложили бомбу під лябораторії, — імовірно з помсти за справу Сакка та Ванцетті. — Франція та Японія підписали протокол щодо системи плавби між двома державами та в справі переселенців. — У Неаполі перестав виходити денник „Іль Джорно", який редагувала недавно покійна письменниця Матильда Серао. — У Сан-Барбара (Каліфорнія) землетрус прогнав переляканe населення в ліс. — На пароплаві „Іль-де Франс", що їхав з Ню-Йорку в Европу скінчив самовбивством пасажир-італієць Вітторе Бонфенте. — Мадярський премієр гр. Бетлєн не візьме участи в найблизшій пленарній конференції Ліги Націй. — На торгах Лайпцігу виставило свої вироби 9000 торговельних фірм. — У Китаю почалась агітація проти франц. мови; пекінський університет заборонив її вчити; франц. надписи на залізницях касують. — Міська рада в Кіль заборонила дітям нище 16 літ виходити на вулицю після 9. год. веч. без товариства дорослих. — Федерація німецької демокр. молоді звернулась до визначних діячів і організацій з проханням почати агітацію за скасуванням смертної кари.

Памятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист в добі лихоліття!

Зі спорту.

Лехія—Україна.

В неділю дня 4. вересня ц. р. в год. 11-ій передполуднем відбудуться на площі Сокола-Батька товариські мячеві змагання між дружинами „Лехія" й „Україна". Змагання ці будуть спробою сил нашої дружини у відмолодженому складі, який тепер як цілість може й краще представляється, як давніше. Все таки Україна мусить тямити про те, що тепер прийдеться її стрінутися з дуже поважним противником і тому вона повинна доложити всіх зусиль, щоби в тих змаганнях добути принайменше почесний для себе вислід. Українська публика повинна при отворенні тими змаганнями нашого осіннього сезону заповнити якнайчисленніше площу С.-Б. і своєю приявністю підбадьорити наших копунів до амбітної та успішної гри.

Нові книжки і видання.

Д-р Степан Баран: **Галицький закон громадський з 1866 р.** Львів 1927. Ст. 72.

Микола Левченко: **З поля фолькльористики й етнографії.** Статті та записи. „Українська Академія Наук". Київ 1927. Ст. 72.

М. Кузів: **Наука сольфежа**, основана на мельодіях з текстом. Підручник для молоді. І-ша частина. Станиславів 1927. Ст. 48.

А. Гаврилко: **Коли повстає недостача товару.** Видання „Ревізійного Союзу Українських Кооператив". Львів 1927. Ст. 24.

Sitzungsberichte der Mathematisch-Naturwissenschaftlich-Ärztlichen Sektion. *Heft VII (April—Juni 1927)* Львів 1927.

Zygmunt Stoliński: **Szkolnictwo niemieckie w Polsce.** *Odbitka z N. 3. „Spraw Narodościowych". Warszawa 1927.* Ст. 1927.

Звіт Громади Українців з Кубані в ЧСР. Прага. Ст. 20 (Вид. літографоване).

Sprawozdanie Kasy Chorych król. stołecz. miasta Lwowa za rok 1926. Lwów 1927. Ст. 96. 4°.

Я. Ярославенко: **Співаник Торбана з нотами.** І. Випуск. Видання „Торбана" ч. 100. Львів 1927. Ст. 16.

ОПОВІСТКИ.

Новий Український Театр під дир. П. Карабіневича:

Монастириська:
3. IX. „День і ніч".
4. IX. „Утоплена".

Бучач:
5. IX. „Ой не ходи Грицю".
6. IX. „Царевич". 170 25—?

Позір! Члени(ці) і учасники(ці) Сокола-Батька! Руханкові вправи звчнуться дня 1. вересня ц. р. в домівці С. Б. при вул. Руській ч. 20. Зголошуватися в канцелярії Т-ва. Про час вправ поінформує урядник. (Начальник вправ С.-Б.) 369 2—3

З „Народної Гостинниці". Подаємо до відома наших П. Т. Гостей, що замовлення на готелеві кімнати признаємо важними тільки за рівночасною оплатою належности, припадаючої за одну добу (приблизно 10 зол. за одну кімнату) до пізнішого розрахунку. Якщо ізза евентуальної перешкоди не рефлектує замовляючий на кімнату, а не відкликано замовлення до год. 6. вечером, — побраної належности за добу — не звернемо. — *Дирекція.* 397 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

28 ЗОЛ. коштує срібна папіросниця у Манделя, Коперника 14. 1773 16—?

ПОКІЙ сам, або з харчем віднайме учениці(кам) вдова по священику. Львів Тереси 2 б. І. поверх. 387 2—3

НАЙШВИДША метода вивчування новітних мов, як також стенографії, писання на машинах. *Ecole française*, Баторія 34. 350 3—6

ГОДИННИК Ваш буде найліпше направлений в найбільшій годинникарській робітні **Івана Зельтенрайха**, Львів, Марійська пл. 5. — З провінції просимо реперації присилати почтою. — Старомодні дамські годинники переробляємо на ручні. 3 б) 16—?

НЕГАЙНО на продаж новий дім 3 покої, кухня, веранда вільні, город, горішний Личаків за 2200 долярів. Ігнат, Львів, Куркова 24 від 3—5. 365 2—3

ПОШУКУЮ від 1. жовтня ц. р. комнати з харчем або без — біля клінік. Зголошення слати: Медик Перемишль Шашкевича 5. 394 1—1

ДВОХ мандрівних народніх учителів до Жаби потребує негайно Головна Управа „Рідної Школи" у Львові, Ринок ч. 10. 398 1—1

ПОКІЙ з уживанням кухні до винайму Львів, Замойського 10. Федорович. 399 1—2

ПРИЙМУ на мешкання 3 панночки з цілим удержанням. Вроновська 10. І п. двері 7. 390 1—1

ПРИЙМУ на станцію учеників(ниць) з цілим удержанням. Зголошення: Гірковий, Кордецького 7/II п. 380 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціяліст недуг легінів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 46.

164 **Пересвітлення Рентґеном** 25—25

Д-р Г. Ігель

лікар Народньої Лічниці

ординує в недугах очий

Львів, вул. Ягайлонська 20.

Лікарсько-дентистичне Заведення

д-ра Симона Раппапорта

Якова Насса

ЛЬВІВ, вул. Сикстуська 17/II.

Пльомбування й виймання зубів без болю. Штучні зуби в кавчуку і золоті на американську систему. Пацієнтів з провінції полагоджується в найкоротшому часі. П. Т. урядовцям і студентам значна знижка. 383 2—6

ГАРМОНІЯ Магазин нот Е. Шмаль Львів Романовича 11 (продовження Академічної) поручає вправи, школи, концертові твори і танкові на всілякі інструменти. Висилка на провінцію відворотно. 392 Обслуга також українська. 1—4

БУДОВИ НОВІ надбудови і реконструкції будинків світських і церков, пляни і коштосписи виготовлюю на найдогідніших умовах та найкоротшому часі

Інж. ЛЕВ ЛЕВИНСЬКИЙ

архітект будівничий

ЛЬВІВ вул. СОДОВА ч. 3, II поверх (бічна Потоцького.) 355 3—16

ВИДАВНИЦТВО М. МАТВІЙЧУКА у Львові вул. Бляхарська ч. 8. І. пов. (передтим Панська ч. 17) висилає П. Т. Учительству шкільні книжки, белетристику і календарі, приймає до друку ріжні скрипти. З власних видань поручає: *1) Золоту бібліотеку української дитини*, ціна за перші два випуски 1·80 зол. *2) Методичний підручник* до навчання перших початків українського письма з люстраціями та зразками лекцій, стор. 128, ціна 3 зол. *3) Історія виховання і навчання* д-ра В. Левицького, ціна 3 зол. *4) Рухому азбуку шкільну* українську, нове видання в пуделках (великі і малі букви) ціна 3·50 зол. *5) Азбука шкільна польська* ціна 3·50 зол. *6) Азбука діточа* в пуделках ціна знижена 0·50 зол. *7) Азбука діточа польська* в пуделках ціна 0·50 зол. **Просимо тих видань домагатися у книгарнях. — Звернути увагу на нову змінену адресу.** 400 1—1

Конкурс.

Наукове Товарисрво ім. Шевченка у Львові розписує отсим конкурс на посаду адміністратора Академічного Дому на шкільний рік 1927/28. Зголошення вносити до канцелярії Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, вул. Чарнецького ч. 26 до дня 10. вересня ц. р. Посаду адміністратора надасть комітет що буде управляти Академічним Домом, який поінформує про обовязки і права адміністратора. 396 1—1

Приєднуйте передплату!

„ЧАР-ЗІЛЛЯ"

ІЛЮСТРОВАНИЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ РОДИН

виходить двічі в місяць на 16 сторінках 4°.

Пренумерата в краю: річно 24 зол., піврічно 12 зол., чвертьрічно 6 золотих. Заграницею 4 доляри річно. 395 1—1

Адреса Редакції й Адміністрації: „Чар-Зілля" Львів, вул. св. Кінґи ч. 24 І. пов.

До всіх що вчаться і образуються!!

Всілякі шкільні прилади на шкільний рік 1927/8 можна найдешевше і найкорисніше набути тільки в знаній з дешевости фірмі

С. Вайзер **ЛЬВІВ Сикстуська 4** 393 1—3

Як доказ подаю ціни: Рисункові бльоки з найліпшого паперу:	1	2	3	4	5	6
	55 сот.	65 сот.	80 сот.	90 сот.	1·20 сот.	1·40 сот.

РЕСТАВРАЦІЯ КАВАРНЯ „LOUVRE" ЛЬВІВ 3. Мая

Першорядна кабаретова програма з Броновським на чолі.

Виступ польсько-української співачки

Валійської.

Вступ вільний! 391 1—1

ВСІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

має на складі

КНИГАРНЯ „РІДНОЇ ШКОЛИ" – У.П.Т. **ЛЬВІВ вул. Руська 3**

ХОЛЕКІНАЗА

Г. НЕМОЕВСЬКОГО

лічить:

жовчеве каміння недуги печінки і переміни матерії.

Варшава, Нови-Сьвят 5

Телефон 504-96.

Жадати в аптиках і аптич. складах

Каміння сходить без болю

атаки устають цілком!

ПОЗНАКИ

(Початково): Біль в боках і підсерцевім долі (де сходяться ребра). Поболювання в печінці. Нахил до обструкції. Обложений язик. Відбивання газами. Здуття, булькотіння в кишках. Болі і завороти голови.

(Підчас атаків): в долі і печінці сильний біль що розходиться в задну часть — в пас — в хресті — і сягає аж під лопатки. Здуття черева, розсаджування ребер, пертя на відходову кишку. Деколи воніти жовчю. Зимні поти, жовтачка.

169 б) Докладні інформації в брошурах **Г. Немоевського.** 4—6

Жадати при купну кожного пакету ... до кожної коробки.

За редакцію відповідає д-р Іван Німчук. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.